



FORSKELLE I TAKSTER OG FRADRAG VED AFREGNING AF MALTBYG

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Du skal se dig rigtig godt for, når din maltbyg skal sælges. En sammenligning af grovvarereselskabernes takster og priser viser nemlig, at der er betydelige forskelle mellem deres vilkår og behandlingsomkostninger.

Årets høst varierer meget fra område til område og mark til mark. Det er derfor en god ide at være opmærksom på høstbetingelserne ved grovvarereselskaberne, inden man afleverer kornet til høst og får forhandlet betingelserne på plads inden aflevering.

Nedenfor er udvalgte grovvarereselskabers fradrag for tørring, rensning, protein, sortering og analyser sammenlignet for to partier af maltbyg. Eksemplerne viser, at forskellen mellem firmaernes betaling til landmanden afhænger af det enkelte parti. Forskellene på grovvarereselskabernes takster for tørring og rensning øges, når vandindholdet og/eller andelen af urenheder øges.

Som landmand bør du således se dig godt for og tjekke firmaernes betingelser og takster grundigt igennem, før du sælger din maltbyg. Husk i den forbindelse også, at alle priser og afregningstakster er til forhandling.

Du bør også sikre dig, at der udtages parallelprøver af det leverede korn.

Du bør som landmand også bemærke, at der er forskelle mellem firmaernes vilkår for lagring af korn, ligesom også afregningstidspunktet kan have betydning. Inden en eventuel afhentning af det høstede korn på ejendommen, skal du som landmand også huske at få aftalt, hvordan kornet afhentes samt prisen på afhentning og transport.

Udgangspunktet for sammenligningerne nedenfor er firmaernes høstinformationer til høst 2018. Enkelte firmaer har samme høstbetingelser som i 2017.

Analysen omfatter: DLG, Danish Agro, Vestjyllands Andel, Brødrene Ewers, Lantmännen, Overgaard Agro, Hornsyld Købmandsgaard, Møllerup Mølle, NSKorn samt Hedegaard.

SAMMENLIGNING AF AFREGNINGSBETINGELSERNE FOR MALTBYG

I tabel 1 er tørringstaksterne for byg til malt sammenlignet for de ti selskaber. Der er nogen forskel mellem tørringstaksterne.

Proteinindholdet i maltbyg

Der er i 2018 givet dispensation til at kunne indlevere maltbyg med op til 12 pct. protein ved alle grovvareselskaber. Der er dog op til 3,5 kr. pr. hkg. forskel i fradraget selskaberne i mellem, hvilket ses i eksempel 2, hvor der er op til ca. 17.000 kr. i forskel i fradraget.

Tabel 1. Tørringstakster, kr. pr. hkg, byg til malt.

Vandprocent	Vestjyllands					Hornsyld				
	DLG	Danish Agro	Andel	Brødr. Ewers	Lantmännen	Overgaard Agro	Købmands-gaard	Møllerup Mølle	NSKorn	Hedegaard
< 14,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14,1-14,5	5,65	5,60	5,55	5,30	5,20	5,45	5,20	5,05	5,20	5,75
14,6-15,0	7,75	7,80	7,50	7,30	7,25	7,65	7,50	6,70	7,00	7,85
15,1-15,5	8,85	8,80	8,30	8,35	8,35	8,65	8,30	7,80	7,90	8,50
15,6-16,0	10,05	10,00	9,10	9,45	9,40	9,95	9,50	8,85	9,05	10,05
16,1-16,5	11,10	11,10	9,90	10,45	10,40	10,90	10,50	9,85	10,05	11,15
16,6-17,0	12,20	12,20	10,70	11,50	11,40	11,70	11,40	10,80	10,90	12,20
17,1-17,5	13,35	13,30	11,50	12,00	12,00	12,60	12,60	11,60	11,85	13,20
17,6-18,0	13,95	14,00	12,30	13,20	13,00	13,10	13,40	12,40	12,75	13,70
18,1-18,5	14,60	14,70	13,10	13,80	13,60	13,80	14,50	13,20	13,60	14,25
18,6-19,0	15,25	15,20	13,90	14,40	14,20	14,40	15,20	14,00	14,50	14,90
19,1-19,5	15,85	15,90	14,70	15,00	15,00	15,00	15,90	14,80	15,10	15,85
19,6-20,0	16,80	16,90	15,50	15,90	16,00	16,00	16,50	15,40	15,80	16,80

EKSEMPLER

I eksempel 1 er selskabernes behandlingsomkostninger sammenlignet ved afregning af et parti maltbyg med en pris på 160 kr. pr. hkg og en kvalitet, som beskrevet i eksempel 1 herunder. Sammenligningen af afregningerne for dette parti maltbyg viser, at der er forskelle mellem firmaerne, både hvad angår de beregnede analyseomkostninger, renseomkostninger og tørringsomkostningerne.

For partiet i eksempel 1 er der således ca. 9.000 kr. mere til dig som landmand, hvis partiet leveres til Lantmännen frem for til Danish Agro. Omregnet betyder det, at Danish Agro skal give 1,80 kr. mere end Lantmännen pr. hkg for maltbyggen, hvis du som landmand skal opnå det samme økonomiske udbytte af handlen (se tabel 2).

Eksempel 1:

Parti: 500 t vårbyg til malt, 14,0 pct. vand, 11,3 pct. protein, sortering 90, 96 pct. spireenergi, 99 pct. sortsrenhed, 0,5 pct. fremmed art, 1 pct. knækkede kerner og 0,5 pct. urenheder samt analyse af 25 læs. Det er i eksemplet antaget at alle kerner er mindst 2,2 mm.

Tabel 2. Eksempel 1. Afregning af maltbyg, sammenligning af udvalgte firmaer (maltbygpris: 160 kr. pr. hkg).

	Vestjyllands					Hornsyld				
	DLG	Danish Agro	Andel	Brødr. Ewers	Lantmännen	Overgaard Agro	Købmands-gaard	Møllerup Mølle	NSKorn	Hedegaard
hkg til afregning	4.975	4.975	4.975	4.975	4.975	4.975	4.975	4.975	4.975	4.975
Analysomkostninger	3.375	3.750	2.375	2.500	0	0	3.125	2.500	3.125	3.125
Renssomkostninger	0,000	0,000	0,000	8,750	0	10,000	4,000	0	4,000	4,000

	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tørningsomkostninger	11.940	11.940	11.940	11.940	11.940	11.940	11.940	11.940	11.940	11.940
Fradrag, protein	20.315	20.690	21.815	23.190	23.940	23.940	19.065	14.440	19.065	19.565
Totalomkostninger	775.685	775.310	774.185	772.830	784.060	774.060	776.935	781.560	776.935	776.435
Pr. hkg, leveret	155,34	155,06	154,84	154,56	156,81	154,81	155,39	156,31	155,39	155,29

I eksempel 2 er selskabernes behandlingsomkostninger sammenlignet ved afregning af et parti maltbyg med et højere vandindhold, en ringere sortering og en større andel af urenheder end i det foregående eksempel.

I eksempel 2 er Hornsyld Købmandsgaard det selskab, der fradrager mest i afregningen, mens Mollerup Mølle er det selskab, der fradrager mindst i forbindelse med afregningen. Det skyldes primært, at Mollerup Mølle har lavere omkostninger til proteinfradraget, samt deres rense- og tørningsomkostninger er blandt de laveste.

Ved en maltbygpris på 160 kr. pr. hkg er der i eksemplet ca. 32.500 kr. mere til dig som landmand, hvis partiet leveres til Mollerup Mølle frem for til Danish Agro. Omregnet betyder det, at Danish Agro skal betale ca. 6,5 kr. mere pr. hkg end Mollerup Mølle, hvis du som landmand skal opnå det samme økonomiske udbytte af handlen (se tabel 3).

Eksempel 2:

Parti: 500 t vårbyg til malt, 15 pct. vand, 12 pct. protein, sortering 75, 96 pct. spireenergi, 99 pct. sortsrenhed, 0,5 pct. fremmed art, 1 pct. knækkede kerner og 2,0 pct. urenheder samt analyse af 25 læs. Det er i eksemplet antaget at alle kerner er mindst 2,2 mm.

Tabel 3. Eksempel 2. Afregning af maltbyg, sammenligning af udvalgte firmaer (maltbygpris: 125 kr. pr. hkg).

	DUG	Danish Agro	Vestsjællands Andel	Bradr. Evers	Lantmännen	Overgaard Agro	Hornsyld Købmandsgaard	Mollerup Mølle	NEScorn	Hedegaard
kkg til afregning	4.827	4.827	4.827	4.827	4.827	4.827	4.827	4.827	4.827	4.827
Analysomkostninger	3.375	3.750	2.375	2.500	0	0	3.125	2.500	3.125	3.125
Rensomkostninger	13.750	21.500	10.000	18.750	21.250	17.500	21.500	12.500	21.500	14.500
Tørningsomkostninger	37.975	38.220	36.750	35.770	35.525	37.485	36.750	32.830	34.300	38.465
Fradrag, protein	55.505	55.505	49.472	38.612	38.612	38.612	55.505	38.612	38.612	55.505
Fradrag, sortering	50.678	50.678	50.678	61.538	50.678	57.918	61.538	50.678	50.678	50.678
Totalomkostninger	161.283	169.653	149.275	157.170	146.065	151.515	178.418	137.120	148.215	162.273
Netto	610.957	602.587	622.965	615.070	626.175	620.725	593.822	635.120	624.025	609.967
Pr. hkg, leveret	122,19	120,52	124,59	123,01	125,23	124,15	118,76	127,02	124,80	121,99